

i den Kommissionen, der i store Linier udkastede en Plan for Afhjælpning af den herskende Pladsmangel, fastslog som første Punkt i sit Program den Grund sætning, at ligesom Staten hidtil havde vedkendt sig og overtaget Forsorgen for de sindssyge, saaledes maatte den vedvarende tage Sagen i sin Haand, idet den udtalte, at den fremtidige Udvikling af Sindssygevesenet maatte som hidtil ske gennem Statsanstalter*).

I Overensstemmelse med dette af Kommissionen hævdede Standpunkt havde Sundhedskollegiet allerede tidligere taget Afstand fra den Systemforandring i Behandlingen af de sindssyge, som betegnedes ved, at der i større Omfang søgtes Statstilskud til amtskommunale Anstalter. Saaledes i Anledning af et Forslag søgtes Statstilskud til Anstalten ved Holbæk, hvor Kollegiet overfor Ministeriet rejste det Spørgsmaal, om man ikke ved den omhandlede Anbringelse af Landets sindssyge kom ind paa en for vor Sindssygeforplejning uheldig Vej. Fremdeles gentager Kollegiet med Hensyn til Anstalten ved Sorø sine Betænkeligheder ved, at der ydes Tilskud af denne Art. Paa samme Maade senere ved Spørgsmaalet om Tilskud til de amtskommunale Anstalter ved Roskilde og Mariager; og da der i 1900 blev Spørgsmaal om en Omdannelse af Arbejds- og Forsørgelsesanstalten i Skibby til et Opholdssted for uhelbredelige sindssyge samt om Statstilskud til en saadan Anstalt, fraraadede Kollegiet bestemt at yde Tilskudet, og den daværende Justitsminister fulgte Kollegiets Raad.

Det skal endnu oplyses, at der i 1900 uden Kollegiets Medvirkning foretoges en Udvidelse af Sindssygeanstalten ved Holbæk. Kun ved en Forespørgsel fra Indenrigsministeriet blev Kollegiet vidende om Projektet, idet dette medførte en Indskrænkning af samme Anstalts Arbejdsafdeling. Under disse Omstændigheder tilbagesendte Kollegiet Sagen uden at finde Anledning til at gøre nogen Bemærkning ved den, og under 11. April 1901 meddelte Justitsministeriet derpaa Kollegiet til Efterretning, at Udvidelsen havde fundet Sted. — Paa ganske samme Maade er der senere udenom Kollegiet foretaget en yderligere Udvidelse af Anstalten ved Holbæk. Under 7. Juli 1904 udbad Indenrigsministeriet sig paany Kollegiets Ytringer i Anledning af Inddragning af Lokaler fra Anstaltens Forsørgelsesafdeling, en Ordning, paa hvilken Justitsministeriet allerede for sit Vedkommende havde meddelt Approbation. Kollegiet udtalte da, at det med Hensyn til den for Sindssygeanstalten vedtagne Ordning ikke finder Anledning til at komme ind paa Sagen, da den allerede er afgjort uden at have været forelagt Kollegiet.

Det vil af det foregaaende ses, at Sundhedskollegiet allerede under tidligere Ministerier forgæves havde ønsket at lede Udviklingen ind paa samme Vej, som angaves af Kommissionen af 1897. Og de Erfaringer, der indhøstedes om Virkningerne af den skete Systemforandring samt den Maade, paa hvilken Justitsministeren har gjort Brug af denne nye Ordning af Sindssygevesenet, har bragt Sundhedskollegiets samtlige Medlemmer til at være Modstandere af Forandringen. Ved den Maade, hvorpaa Justitsministeriet har tilsidesat Sundhedskollegiet, idet det dels har ignoreret dets principielle Indvendinger, dels har ment at kunne undvære dets sagkyndige Vejledning i de enkelte Tilfælde, er Udviklingen gledet ind i et Spor, som har vakt almindelig Betænkelighed indenfor Sindssygelægernes Kreds, og som Kollegiet i høj Grad beklager.

Særligt skal omtales de Skridt i formentlig endnu uheldigere Retning, der under den nuværende Justitsministers Styrelse blev gjort ved Erhvervelsen til Plejeanstalter for sindssyge af de under *sognekommunal* Forvaltning staaende Anstalter Raamosegaard og Dalstrup. Med Hensyn til førstnævnte har Justitsministeren givet det Udseende af, at den daværende Overlæge ved Sindssygeanstalten ved Aarhus havde taget Initiativet til denne Erhvervelse og bistaet Ministeriet ved Indretning af Plejeanstalten. Forholdet er imidlertid det, at da Sagen var rejst paa anden Maade og

*) Det skal her bemærkes, at det vel fra et enkelt af Kommissionens Medlemmer blev gjort gældende, at der maatte kunne gøres udvidet Brug af de amtskommunale Sindssygeanstalter, ligesom der senere fra anden Side blev henpeget paa denne Mulighed for en Nødhjælp. Men det maa i saa Henseende ikke overses, at man kun har tænkt sig en saadan Ordning paa Betingelse af, at Staten fik den afgørende Indflydelse paa de saaledes anvendte Anstalters Indretning og Ledelse, og navnlig at Ministeriet benyttede Sundhedskollegiets sagkyndige Hjælp ved den nærmere Iværksættelse af Foranstaltningerne. Kun derved kan der tilvejebringes den fornødne Ensartethed og Sammenhæng, kun derved kan Staten sikre sig Opretholdelsen af de Fordringer, der maa stilles med Hensyn til de sindssyges Anbringelse og Behandling i Overensstemmelse med Psykiatriens nuværende Anskuelser og Erfaringer.